



Rødt øye

De fleste vil av og til oppleve at ett eller begge øyne er rødsprengte og såre.

Hvis ikke øyet er skadet eller det er kommet noe, for eksempel et rusk, inn på øyet, vil det i de aller fleste tilfeller dreie seg om noe vi kaller akutt øyekatarr (konjunktivitt).

Hva er en øyekatarr?

Det er en betennelsestilstand i øyets bindehinne, det vil si den slimhinnen som kler en del av øyeeplets utside og baksiden av øyelokkene.

En slik betennelse rammer altså ikke selve øyet, så den er ikke noe farlig for synet. Den kan opptre både i en akutt form og i en mer kronisk form.

Hva er symptomene på en øyekatarr?

Ved en akutt katarr blir øyet rødsprengt og betennelsen i bindehinnen gjør at det renner fra øyet. Det kommer ofte pussdannelse, det vil si materie i øyet. Materien vil i løpet av natten stivne i øyevippene. Det blir derfor vanskelig å åpne øyet om morgenen fordi øyevippene er klistret sammen. I kraftige tilfeller får man en hevelse både av bindehinnen og øyelokkene.

Øyet kan være noe sårt med en viss følelse av rusk i øyet, men noen egentlige smerter er det ikke. Hvis det renner mye puss fra øyet kan synet virke noe sløret, men hvis man blunker bort pusset viser det seg at synet er normalt. Ofte begynner en akutt katarr på den ene siden, men

sprer seg til det andre øyet etter noen dager.

Ved en kronisk katarr er det gjerne langvarig svie og kløe i øynene som dominerer. Det renner ikke fra øynene, og de er ofte ikke mer røde enn vanlig.

Hva skyldes en slik katarr?

Bindehinnen er blitt infisert, oftest av en bakterie, men av og til er det et virus som er årsaken.

Det kan også skyldes allergi. En allergisk katarr viser seg gjerne som en dobbeltsidig kronisk katarr. Ved allergisk øyekatarr som kommer plutselig kan du få dobbeltsidig hevelse av øyelokkene.

Hvordan behandles en øyekatarr?

De fleste akutte øyekatarrer blir hurtig helbredet med antibiotiske øyedråper. De må forskrives av lege, og på resepten står det hvor mange ganger om dagen øyet skal dryppes.

Det er viktig at man drypper riktig og får dråpen ordentlig inn på øyet bakenfor nedre øyelokk. Hvis dråpen faller på huden hjelper den ingen ting.

Hvis øyet for eksempel skal dryppes seks ganger daglig, skal dryppingen fordeles jevnt over dagen med den første dråpen om morgenen og den siste ved sengetid om kvelden. Fortsett to dager etter at øyet tilsynelatende er blitt bra, ellers vil det ofte blusse opp igjen.

Man må regne med at en slik katarr er smittsom og ta hensyn ved bruk av håndklær og lommetørklær, samt når man tørker seg i øyet så ikke familiemedlemmer eller andre blir smittet.

Hvis katarren skyldes allergi må man finne den mest egnede behandling mot dette.

Kan et plutselig rødt og sårt øye skyldes noe annet enn en øyekatarr?

Ja, det kan skyldes en sykdom i selve øyeeplet.

Da er det en mye mer alvorlig situasjon, hvor det kan gå varig ut over synet hvis riktig behandling ikke blir startet snarest mulig.

Hvilke symptomer tyder på at sykdommen sitter i selve øyet?

Hvis det er sterke smerter eller vondt å se mot lys. Ofte vil synet svekkes raskt, men det er viktig å vite at et normalt syn ikke utelukker at det er en alvorlig sykdom i øyet.

Av og til kan man se at regnbuehinnen har en litt annen farge eller at pupillen ser annerledes ut enn på det andre øyet og at pupillen beveges lite ved lyspåvirkning. Hvis det er en betennelse i hornhinnen, kan man se at hornhinnen ikke har den vanlige klarhet over det hele.

I slike tilfeller er det viktig å oppsøke lege raskt.